

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
6 luni . 780 Lei
3 luni . 390 Lei
1 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

O datorie de conștiință

- Cu prilejul sporirii capitalului Băncii Naționale -
Arad, 31 Oct.

De câteva zile am început publicarea unui scurt istoric al Băncii Naționale, cu scopul de a face cunoscut cetitorilor acestui ziar rolul institutului nostru de emisiune în istoria României moderne. Acest lucru l-am făcut din prilejul rar, ce oferă în anele unei bănci de emisiune, și care e urcarea capitalului de acțiuni a Băncii noastre Naționale.

Prin înfăptuirea României Mari, noi cei desrobiți ne-am îndreptat toate orientările noastre către București. Îndesabi trebuie organizată această orientare în chestii economice. Ată un motiv, — cu caracter pur economic, — care reclamă neapărat această orientare.

La întiturile eliberate elementul român nu și-a câștigat în viața economică rolul ce i se cuvine, în proporția importanței sale numerice. Această situație trebuie schimbată de aci încolo. Fiind vorba de cucerire de teren, în mod fatal vom ajunge în conflict de interese, cu elementul minoritar. Minoritarii dispun de o organizație economică foarte serioasă și destul de puternică. În lupta economică ce se va da între noi și ei, trebuie să ne dăm seama, — că ei având instituții financiare cu rădăcini și legături internaționale, ne vor opune o rezistență dărză și foarte serioasă. Noi nu vom putea conta însă pe nici un sprijin extern, ci numai pe cel intern. Ori, organizația noastră financiară genuină românească este prăfuită și nu este destul de pregătită pentru a se măsura cu finanța internațională. Vedem bine cu câte obstacole avem să luptăm, apărându-ne valuta față de aceea finanță hărăpărească, care dispune de atâția reprezentanți și pionii în țara noastră proprie. În fața acestei împrejurări unicul sprijin financiar pe care ne putem baza sub orice împrejurări, — este Banca noastră Națională. Către această metropolă a finanței românești trebuie să-și îndrepte fața toate instituțiile noastre financiare de dincoace de Carpați.

Așa stând lucrurile avem datoria să dăm o atențiune deosebită urcării de capital, care tocmai acum este în curs. Bănci, fabrici, întreprinderi și case comerciale românești, particulare, instituții culturale și bisericesti, fundațiuni de binefacere, cu un cuvânt tot ce e suflare românească, și toți cu suflet românesc, trebuie să se folosească de prilejul urcării de capital semnând cât mai multe acții. Îndesabi noi cei desrobiți cu concursul banilor Băncii Naționale avem datoria de onoare de a semna cât mai multe acții la Banca noastră Națională. Așași ardeleni și bucovineni câți au căpătat în vremea refugului, sprijin bănesc dela Banca Națională, sunt datori să lumineze pe cei necunoscători ai acestui admirabil așezământ financiar, și să-i îndemne să alerge la ghișeurile Băncii Naționale pentru a semna cât mai multe acții. La 15 Noemvrie este ultima zi de semnare, condițiile de plată sunt favorabile, iar cursul foarte avantajos.

Ceeace am greșit față de Statul român semnând atât de puțin cu ocazia lausării împrumutului Ardealului să reparăm acum pentru a da dovadă maturității noastre economice și conștiinței noastre naționale. Sun-

tem convinși că nu vor fi destule acții pentru ca să se ajungă la toată lumea. Noi însă nu trebuie să ținem cont de aceasta ci să semnăm cât mai mult, ca la repartizare să nu rămăgem cu totul pe din afară. Această nouă emisiune este făcută, — dupăcum a spus dl. Ministru de finanțe Viștiță Brătianu, — și pentru a da ocazie provincilor eliberate să intre în rândul acționarilor. Să luăm exemplul dela frații noștri de dincolo, cari au semnat în zece zile de trei ori suma lansată la primul împrumut național pentru pregătirea războiului desrobirii noastre, și cari uitând suferințele crâncene de doi ani de războiu cumplit au semnat de peste 30 de ori mai mult decât noi la împrumutul unirii, lansat în același timp cu împrumutul Ardealului la 1919.

Dar ne întoarcem și către băncile românești de dincoace de Carpați, cărora nu voim să le dăm prea multe sfaturi, ci le atragem numai atențiunea asupra faptului, că ele aveau pe vremea erei maghiare sume uriașe plătite în hârtii de stat și acți unguesti. Dacă băncile românești vor semna acții de ale Băncii Naționale numai în aceea proporție, noi cei eliberați vom da dovezi de cea mai înaltă conștiință națională. Băncile vor putea face acest lucru, fără sfârșiri deosebite. Dacă ne vom plimba privirea peste bilanțurile bănilor noastre de dincoace de Carpați, vom face constatarea penibilă că dintre efectele lor lipsesc aproape total efectele de stat românești. Ei bine, aceste stări rușinoase trebuiesc curățate și stărpite definitiv.

Semnarea de acții din emisiunea nouă a Băncii Naționale o considerăm drept prilej pentru fiecare bun român de a-și elibera singur certificat de conștiință națională, care certifică și va avea valoarea în proporția acțiilor semnate, în cadrele maxime ale puterilor bănești ale semnatarului.

Cine pierde această ocazie nu o va mai prinde nici odată. Felul cum vom ști să cinstim Banca Națională, va fi măsura cum înțelegem să ne respectăm pe noi înșine.

Și-apoi, încă ceva. Prezentul apel, izvoit dintr'o profundă iubire de neam și de țară, nu trebuie considerat drept reclamă pur și simplu. Banca Națională nu are trebuință de reclamă. Ea este îndesabun apreciată la frații de dincolo, și noi am dori ca să putem rivaliza în aceasta privință cu ei. Noi cei de dincoace de Carpați nu cunoaștem însă îndesabun instituțiile publice și așezămintele economice ale vechiului regat. Atât acest apel, cât și istoricul publicat în altă parte a ziarului, nu au alt scop decât de a contribui la înălțurarea indiferentismului nostru față de operele, rezultate din sducimările sufletesii și frământările intelectuale ale fraților de dincolo. Dorim să ne apropiem cât mai mult și mai sincer de București. Dacă pe teren politic ne pun oamenii interesați atâtea obstacole, credem că pe chestiunea Băncii Naționale nu se găsește nimenea ca să împiedece apropierea.

P. S. Extras din Prospectul de Emisiune. Subscripția s'a deschis la 15 oct. și durează până la 15 Noemvrie a. c. Cursul acțiunilor e de lei 5.500. platibil în 3 rate: una de lei 2.000 la semnarea a două de lei 1.500 la 15 Maiu 1926 și a treia de lei 2.000, la 15 Noemvrie 1926.

Expoziția pictorului Bela Balla

NOTE

Arad, 31 Oct.

Pictorul Bela Balla! Cine nu-l cunoaște, în Aradul acesta sumbru-roș? Și cine, dintre cei cari îl cunosc, nu l'a îndrăgit și nu l'a apreciază?...

Omul acesta brun, bătat de vânturile înălțimilor și ars de soare ca un călător în jurul pământului, e un artist înzestrat din belșug... Ca și în viața așă și în artă, pictorul Bela Balla a prins parca ceva din misterul tinereții vecinice. Pânzele lui noul, sunt într'adevăr noul... Nu întârnesti reminiscențe din activitatea de ieri, nu întârnesti influențe, nu întârnesti nici o umbră de manieră... Cine l'a urmărit cu atenție activitatea, l'a putut constata varietatea nesfârșită. Fiecare zi care trece îi oprește privirile pe noi taine, noi frumuseți.

Activitatea lui Bela Balla e o continuă ascensiune, o continuă înnoire. Picioarele lui obicinuite cu drumurile lungi și grele, n'au nevoie de sprijinul toaigului. Bela Balla poate spune că respiră cu proprii plămâni, că bea din paharul lui propriu și că îndrănește să fie el însuși.

Vizitați-i expoziția din Palatul Cultural! Oprit-vă în fața tablourilor, mult!... Veți avea în fața voastră darurile rare ale unui pictor de mari resurse. Veți pleca de acolo ca dintr'o pură atmosferă de aer tare.

Din cele 76 de tablouri expuse, privirea la comă va alege cu greutate. Vă va opri îndărănit peisajul, vă vor imbia florile cari parcă trăiesc și se mișcă pe cartonașele lui.

Alături de tablourile lui Bela Balla, — o plăcută surpriză: micile tablouri ale fiului său Geza Balla, care, cu cei 15 ani ai săi, făgăduiește mult, foarte mult. Alături de tatăl său, se ridică ca o prevestire de mari biruințe: fiul. De-acum înainte pictorul Bela Balla va avea un statornic tovarăș de viață artistică, și de expoziții, pe care îl va putea înfrunza, oriunde, cu cinste.

S'a semnat tratatul de amiciție turco-jugoslav

Eri s'a semnat la Angora de către Traian Jivkovic, delegatul jugoslav și Rouchdi Tewfik B y ministra de externe al Turciei un tratat de pace și amiciție între regatul jugoslav și republica turcă.

Germania va intra în Soc. Națunilor la luna ianuarie

În cercurile guvernamentale se susține că intrarea Germaniei în Liga Națunilor se va produce în cursul lunii ianuarie când Liga va fi convocată în sesiune extraordinară și prezidată de delegatul italian Scialoja. Liga Națunilor a hotărât să se acorde Germaniei un loc în Consiliul permanent al Ligei.

Chestiunea în legătură cu recunoașterea limbii s'a rezolvat în defavoarea Germaniei.

Muncitorimea din Rusia

- Situația nenorocită a țărânilor și a muncitorilor dela orașe -

„Gazette de Prague” publică interesantul articol, pe care-l dăm mai jos în traducere.

Logica argumentării și eloquența cifrelor pe care ni le dă ziarul cehoslovac merită toată atențiunea din partea acelor cari urmăresc complicatele probleme sociale europene.

De când s'a instaurat în republica sovietică „noua politică economică” șomajul a crescut continuu, iar astăzi a ajuns la proporții neliniștitoare. Numărul șomerilor după datele înregistrate la bursele de muncă a crescut de douăori și jumătate din Octomvrie 1922 până în Iulie 1924.

În vara anului 1924 s'a produs la revizuirea listelor oamenilor, pentru a fi scoase din ele elementele ne-proletere.

Această revizuire a redus numărul celor fără lucru înregistrați, dela 1.340.000 la 775.000. De atunci însă acest număr a crescut neîncreștat, ajungând în Ianuarie 1925 la 800 mii, Aprilie 1925 900 mii și în Mai 1925 la 1.100.000.

În opt luni, se constată ștefel un spor de 40 la sută al numărului șomerilor. Or, chiar publicii ațiunile oficiale, fac remarcă asupra acestor cifre, că sunt departe de a reprezenta numărul exact al șomerilor din republica vecină.

Constatarea aceasta a creșterii șomajului, într'o țară socialistă, constituie ca însăși un adevărat paradox. Și apare încă, mai paradoxală după o examinare mai deaproape a faptelor.

Se poate vedea astfel, că șomajul crește pe măsură ce crește numărul lucrătorilor întrebunțați în industrie, care dela 1.236.900 câți erau în Octomvrie 1923 au ajuns la 1.489.000 în 1925.

Aceasta denotă că șomajul nu e provocat de o reducere a producției industriale ci de aflulxul populației sătești către orașe.

Acești năvălitori sunt în majoritate tot lucrători industriali, cari au părăsit orașele în anii 1918—1921 când condițiile de viață erau mai bune la țară, decât în orașe, și care revin după situația la orașe s'a ameliorat. Un mare număr dintre imigranții la orașe, sunt țărâni exasperați de miserie și îndrămați de speranța de a și asigura cel puțin existența.

Acești săteni sunt ori sărăciți ori lucrători agricoli cari nu pot găsi de lucru în agricultură, în condițiunile actuale.

Unii din ei sunt mici agricultori cărora mica lor proprietate nu le asigură existența, mai cu seamă din cauza sarcinilor fiscale și a condițiunilor actuale de vânzare.

Rusia se găsește astfel, în plin exod rural, care atinge proporții considerabile și care pune guvernul sovietic în cea mai mare încurcătură.

Exodul rural, nu e desigur ceva nou. El exista și înainte de revoluție, dar și-

tuaița actuală este mai rea decât cea de atunci.

Dupăcum se vede, Rusia sovietică se găsește odată mai mult în fața problemei care se pune prin lipsa capitalurilor, problema esențială pentru viața economică a Rusiei Sovieticé.

Or, această problemă, este una din cele mai grele de rezolvat în condițiunile juridice și economice create de regimul comunist. Economia productivă este împiedicată, când proprietatea nu posedă nici o garanție.

Producția industrială crește în Rusia; însă în proporții astfel, că industria nu poate întrebunța și excedentele de muncă de lucru, venite dela țară. De astfel ea este incapabilă să le întrebunțeze de oarece îi lipsesc capitalurile.

Dacă industria este lipsită de mâna de lucru necesară, apoi tocmai lucrătorii calificați lipsesc mai mult, tocmai aceia care au fost prigoniiți înainte de instaurarea N. E. P. Or, în cadrele șomerilor veniți dela țară, nu se găsește decât prea puțini lucrători calificați.

Astfel, după evaluările aproximative, industria sovietică, ar avea nevoie să angajeze în anul 1925—1926 între 350—400 mii de lucrători, dintre care 250—300 mii lucrători calificați.

În definitiv, lipsa de muncă de lucru, de care suferă industria sovietică, nu se poate atenua prin șomaj, dupăcum criza de șomaj nu poate fi atenuată prin nevoia ce o simte industria de muncă de lucru. Iată ne așa dar, în fața unui din paradoxele, care abundă în viața actuală a Rusiei.

Guvernul sovietic își propune de urgență măsuri susceptibile de-a adopta oarecare parte din șomerii la nevoiele industriei, organizând instruirea lor profesională.

Dar, specialiștii sovietici nu și fac prea mari iluzii asupra reușitei posibile a acestor măsuri; ei știu că reconstituirea cadrelor lucrătorilor calificați, pentru a da rezultatele satisfăcătoare, reclamă un proces lent, sistematic și continuu.

Acest proces fiind întrerupt în Rusia mai mulți ani răul nu se va putea remedia prin măsuri grabnice.

Acet caz, este asemănător cu acela al uzurii utilajului industrial rus, pentru reconstruirea căruia guvernul sovietic caută acum, izadar, mijloace.

Patriarhul bisericii ortodoxe române

În „Monitorul Oficial” a apărut decretul semnat de M. S. Regele, decret prin care înalt Prea Sfinția Sa D. D. dr. Miron Cristea, Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlaheiei, a fost înțarît în Scaunul de Patriarh al bisericii ortodoxe române.

FOILETON

POESIA TOAMNEI

Cântec de-amurg

Sufletul meu,
Ca o pădure
Supt zările surr,
Când vântul din greu
O bate și-o frânge
Și, plină de sânge,
Se zbate și plânge
Meru supt secure,
Se zbate și plânge
Supt greu de secure...

Pădure, pădure!...

Sufletul meu,
Tâlnegi în vecernii
Pe văile Cernii
Cu cruci de războiu
Sădite 'n noroii,
Pe o vreme de-apoi,
Supt bolțile iernii
Căzute pe noi...

Sufletul meu,
Apă ce cade
De pe cascade,
Pângând meru,
Și nu mai scade
Din hohotu-i greu...

Și nu mai scade
Din hohotu-i greu...

Toplița

Ștefan Bălcăști,

Cărări de foc

Se duc cocorele... platesc
Deasupra codrilor în dungă...
Pe șesuri graurii s'alungă,
Și plopii toți îngălbenesc.

În presajma localui coboară
Pe roșii lagere de stuh,
Lumini fugare din văzduh...
Și vântul țuie prin moară.

Și de pe drumul dinpre sat
Vibreză tainic gănă 'n vale
Frânturi de cântece pe cale:
Dureri de om întârziat...

Amurgul apelor, anină
Cărări de foc prin ulmii goi...
Și lacrimi tremurâ pe foi:
Și lunca toată e-o ruină...

Iar lumi de visuri, vălșuic,
Alergă dorul să le ajungă...
Deasupra codrilor, în dungă
Sa duc cocorele... se duc...

(Graiul Nostru) G. TUTOVEANU

Autumnală

Ea a venit odată cu primele regrete,
Cu fălăirea-i moale și lină de erete,
I-a șternut natura covor de frunze moarte,
Ca 'n liniște și 'n taină trudții pași să-și [poarte,

Ea a venit spre seară, hotește, pe sub vii,
Picau atunci puzderii de frunze ruginii,
Muria 'n apus un soare, păraud un cap tăiat,
Ce 'ntreaga întinsoare în drum a săngerat.

Ea a venit odată cu primele regrete,
Când desemnau ciorchinii pe dealuri vii ta- [pete,
Când presăra văzduhul, ca vise, funigee,
Când lacrimi ca perle, luciră 'n ochii mei...

Căci tu plecai atuncea odată cu cocorii,
Vărsau răzlete lacrimi, din pleoape umbre, [norii,
Eu am strigat în urmă-ți, dar tu erai de- [parte...
Rădea afară to-mna, călcând pe franze [moarte...

RADU BOUREANU

—OO—

Toamnă și vis...

Incet, incet intrăm în toamnă — și toate ză- [rile se 'achid...
Lumina soarelui slăbește, mai galbenă și mai [sfioșă,
Încep și ploile să-și cânte, în lăncezeală som- [norosă
Poveștile răcolitoare ce rana inimii deschid...

Oh, jalnică și-amară veste, azi toate zările se [achid!..

Mă 'achid și eu, cu moartea 'n suflet, în um- [bra deselor perdele,
Înfiorat de sronul aspru ce-l face vântul prin [frunziș, —

Haine bărbătești pentru tineri și băieți, paltoane scurte blănuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură, la firma din Arad: (1715)

Szántó și Komlós

în edificiul teatrului orașănesc colțul Piața Avram Iancu

Haine de băieți din lână	Lei 500
Palton de iarnă pt. băiat din lână	600
Haine de școală din lână	900
Palton pt. tineri	1050
Pantaloni de modă bărbătești	360
Pantaloni bridges pentru bărbați	450
Pardisuri din cauciu	960
Haine bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane negre de iarnă	2000

Cumpărători cari se referă la acest inserat, beneficiază încă de 5% rabat.

Bolnavii de Plămâni

astmatici, anemici, bolnavi de piept, săraci de sânge, scrofuloși, slăbiți alia mult dorita ușurare a suferințelor prin **SIROPUL VERTEȘ 4 sticle 390 L.**

Beția

Cine vrea să scape de patima aceasta urâcioasă să intre-buinteze „Antibiotinul Verțes” scutit legal, preparat de mult încercat, care desguștă bețivul de beuturi spirtoase. Fiind fără gust se poate da pătimașului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recunoștință.

2 flacoane 250 Lei.

Boala de Stomac

de tot felul, ca: lipsă de apetit, mistuirea reea, catarul de stomac, acroazia, greață și vomarea, căreia stomacul și peste tot toate greutățile și albiiciunile stomacului se înlătură prin esența de stomac: Verțes.

4 sticle 360 Lei.

Farmacia Vulturului, Lugoj, No. 25.

Cine a căpătat locuri de casă

Arad, 31 Oct.

S'a încheiat următorul tablou pe categorii de persoanele cărora li s'a atribuit lor de casă de către Primăria orașului Arad în baza Legii publicată în Monitorul Oficial Nr. 200 din 13 Decembrie 1922, care a toriză comunele urbane să vândă loturi de case invalizilor, văduvelor cu orfanzi din războiu, funcționarilor de Stat, județi și comună, militarilor și demobilizaților.

Invalizi: Bejaș Romulus, Boneu Vasile, Bruhșber Coloman, Duma Arsenie, Fikete Gevriță, Heinrich Adam, Jac Eugen, Li gariu P. v. I., Madar Iosif, Dr. M. ger Romuliu, Marezinyk Stefan, Mello Francisc, Nergy Carol, Emilia Dr. Trilezer. Sandor Valeriu, Szakal Nicolae.

Văduve cu orfanzi din războiu. Văd. Bugariu Ion, Văd. Forgacs Adolf, Văd. Landesz Oscar, Văd. Palfi Teodor, Văd. Pojar George, Văd. Sârbațiu Ioan, Văd. Ștefu Ștefan, Văd. Susan Constantin, Văd. S' da Pavel, Văd. Teritean George, Văd. Witanschek Ludovic.

Funcționari de Stat. Dr. Albu Ștefan, Andraș Alexandru, Albu Liviu, Andreescu D. P., Ambruș O. tavian, Dr. Avramescu Vasile, Avramuțiu Miron, Babescu Victor, Băllean Constantin, Bineșiu George, Dr. Barbura Sever, Beju Onisofor, Beckert George, Băru Nicolae, Bodea Zorica, Bogdan Aurei, Borloda George, Borneas Traian, Dr. Botiș Teodor, Brădean Costantin, Budistean Petru, Bugariu Victor, Bădău George, Barko Ștefan, Bartos George, Boda Francisc, Bot George, Buda Elemer, Calbașa Filip, Cărdăș George, Chirveșan Filip, Cighi Ioan, Calinic Ștefan, Dr. Costa George, Dr. Covacevici Eugen, Crișan Arcaniu, Dr. Cosma Dimitrie, Crișan George (poliție), Crișan George (fr.), Cristă A. George, Dr. Cucu Vasile, Dănescu Ioan, Demeter Olga, Deteșan Ioan, Dima Emil, Dista Vasile, Debra Tansie, Doctor Vasile, Dimitrescu Constantin, Dumitru Ioan, Dragoș Adam, Ecsedi Pavel, Erdelyi Ioan, Farkas Carol, Frâncu Cornel, Faur Vasile, Filotti Zamfir, Fritz Leopold, Gaspar Ioan, Glava George, Givulescu Traian, Giurgu Romulus, Groza Pavel, Găl Ignatie, Giur uțu Iuliu.

Cei indicați în acest tablou sunt rugați a se prezenta la Primărie (camera 75) pentru încheierea contractului de vânzare și cumpărare.

(Vom continua în numărul viitor.)

Banca Generală

(1564) a județului Arad Soc. Anon.

Arad, Strada Alexandri Nr. 1. TELEFON 8-34. TELEFON 8-34.

Face orice fel de operațiuni de bancă și bursă pentru țară și străinătate

Primește depozite spre fructificare.

Scout, reescont, incasări și plăți în toată țara.

Scrisori de credit asupra țării și străinătății.

Imprumuturi pe gaj de mărfuri și efecte etc.

Schimb de monede.

Postavuri, cafilele și flaneluri asortiment bogat la **L. EISELE**

Strada Meșianu No. 2. (1966) Prețuri moderate.

KOPRO

... (text partially obscured)

Fondat în 1840. Fondat în 1840.

Frederic Hönig

turnătorie de clopote :: Arad, Str. Barțiu Nr. 10-21.

Iși oferă spre vânzare clopotele sale brevetate din material prima calitate. (1595)

Se capătă paltoane cu blănuri, șaluri și boa confecționate, sau comandate după măsură în confecționarea cea mai modernă. Transformări și reparări se primesc. Asortiment mare încontinuu în blănuri.

ANTON IOANOVITS

1686

firma de blănar, fondată în 1882

Arad, Str. Gen. Grigorescu 2.

(În casa din colț de lângă Cafeneaua Dacia).

Atențiune la adresă! Ușor se poate confunda cu nume analog. Sucursală nu avem.

Intravilane pentru case

se vând la cătunul LUDWIG, care este în legătura cu Colonia Kádas Strada Coandă (Borona u.) dela suma de Lei 18,000 în sus, pe lângă achitarea în rate pe durata de 2 ani. Lă. Kádas, Str. Gh. Muriu la Kádas, Ionescu (fost Gróf Károlyi-utca) Nr. 9-11 și la colonie în fiecare zi. (1962)

Nu vă uitați a vă convinge!

... (text partially obscured)

Cel mai bun desinfecțant! (1670)

Iar au sosit! Iar au sosit!

stofe originale engleze

ptr. sezonul de toamnă și iarnă, la izvorul cel mai efin de aprovizionare

BRITISCH IMPORT

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 9.

unde se capătă și căptușeli, Depozit de unelte pentru croitori încontinuu.

Telefon 327. (1894) Telefon 327.

Inserții se primesc în Administrația ziarului.

Artistice -- Culturale

„Faust” la Teatrul Național din București

Sunt câteva zile, de când am asistat la București la reprezentația lui „Faust” la Teatrul Național și impresia profundă ce mi-a lăsat o nu-mi dă pace. Sunt impresionat și acum, când îmi aduc aminte de minunatele tablouri. Nu pot să înormătez în mine acele clipe trăite cu adevărat, mă simt îndemnat să traduc în cuvinte convingerea, că acei, cari pleacă la București, și nu se folosesc — dacă pot — de acest prilej pentru a asista la reprezentațiile lui „Faust”.

Trebuie să-mi plec capul înaintea impunătorului entuziasm, cu care a fost montată grandioasa operă, care a montat-o astfel, și a interpretat-o cu o astfel de înțelegere.

Am aplaudat acolo cu însuflețire admirabilă reprezentația, și acum vreau să atrag atenția asupra Teatrului Național al celor, cari din superficialitate sau din prejudeții mai bucură frecventea baturile și zăncugurile, decât acest teatru cu lustru secular, instituția, care și în raportul european poate fi socotită ca unul dintre cele dintâi.

Chiar și foierul teatrului prezintă o privește cu busturile și portretele în olei a vre o sută de scriitori și actori. Interiorul teatrului e intruparea însăși a splendorii. Nu s'a ridicat încă cortina, dar disciplina și ordinea sunt făgăduitoare. Ușile se închid... liniște... întineric. Nici nu băgam de seamă nici nu vedem, cum, în întineric și tăcere se ridică cortina.

Incepe reprezentația lui Faust.

Scena e în întineric... întinericul, care a precedat creațiunea... Se deșteaptă lumea.

Muzica eterică se aude. Dulce, scump, melodie, care însoțește întreaga reprezentație.

Se răspândește încet o ușoară lumină, care atinge doar capul lui Faust, crucea și craniul. Încă câteva clipe apăsătoare, și începe să vorbească Faust. Glasul lui: simțit, liniștit, dulce, ca un vers latin, care din anii copilăriei se ridică pe aripile aducerii aminte.

Mihail Fekete, directorul teatrului maghiar din Arad-Tișoara.

Sovietele acuză Germania de trădare

Înțelegerea intervenții la Locarno, a produs mare deprimare la Moscova. Diplomația bolșevică, care un moment nădăjduiește că va împiedica încheierea pactului de garanție, pare desorientată.

Aceasta se deduce și din comentariile presei bolșevice, care nu se sfinște să acuze Germania de trădare, arătând că a capitulat față de Anglia.

Aș zisul „Răboșia Gazeta” arată că prin încheierea tratatului de Locarno, situațiunea Germaniei față de Rusia trebuie clarificată, întrucât mult s'aputată apropiere între aceste două țări a devenit acum o utopie.

„Germania — adăugă „Răboșia Gazeta” — care a sfârșit prin a intra în sfera de influență a Angliei, nu mai poate conta pe viitor pe prietenia Rusiei pe care a trădat-o la Locarno.

Oficioul bolșevic „Isvestia” arată deasemenea că înțelegerea de la Locarno constituie o adevărată capitulare a Germaniei, care va avea ca prim efect transformarea tratatului comercial ruso-german, într-o adăvărată bucată de hârtie fără valoare.

„Modul cum diplomația germană a reușit să obțină modificarea articolelor 16 și 17 din pactul „Ligei Națiunilor” dovedește până la evidență că guvernul din Berlin s'a înfocătat politicii engleze.”

Oficioul bolșevic „Isvestia” continuă să se ocupă de conferința de la Locarno, susținând că Germania și Polonia, vor sfârși prin a se apropia de Rusia, întrucât pactul încheiat nu satisface interesele acestor țări.

Polonia, ale cărei granițe de rășărit nu sunt garantate de pactul de Locarno, are tot interesul să intre în legătura de prietenie cu Rusia sovietică, singură în măsură a-i garanta aceste granițe.

În același timp Germania, care are mari interese economice de așărat, va căuta o apropiere de Rusia, care prezintă un dezbucș important pentru produsele germane și care li poate acorda colecșiuni de mare importanță.

Din comentariile oficiului „Isvestia” care d'feră aproape zilnic, se poate vedea de-orientarea ce a produs la Moscova încheierea pactului de siguranță de la Locarno.

Plecare

Sub un surâs de toamnă timpurie
Zvârlim cu bățul noul din ogradă
Să cadă nucile din crengi grămadă
Cu sutele — pân' se 'mplinesc o mie.
Îmi zise tata:
— Lasă-le acum,
Gătește-te ca să pornim la drum,
Tu știi că mergi la țarg, la 'nvățatură;
Ha, suie-te, alături în trăsură.

— Lasă-le acum,
Simțiam cum crește-al lacrimilor val
Iuducerat de ce lăsam acasă;
Iar soarele, de cîndă că mă duc,
Legându și frânghia lui de mîteșă,
Se spâșura în crengile de nuc.

VOLBURA POIANA

Noapte de toamnă

Târziu azi-noapte-am am suzit
Pe stradă gemănt lung, înăbușit.
Mi se părea
Că un bolnav se vaită sub fereastră mea.

Și, deșbrătat, m'am repezit la geam:
Pe stradă nici țipenie de om;
Do r la vecini în poartă
Ca ramuri goale clățâna de frig un pom,
Încolo, toată lumea... moartă.

În fundul unui cer de ceață
De-abia se contura, hoinăvă, luna,
Cu dușii de om bătrân pe față...
Am adormit gândindu mă la cei săraci,
La vânt, la frunze moarte și copaci.

Dar mai târziu din nou am fost trezit
De-acelaș gemănt lung, înăbușit.

Mi se părea acum
Că toți bolnavii trec gemând pe drum,

Și iar m'am repezit în grabă la fereastră:
Pe strada noastră,
Cu pătul despletit vălvoiu, ca o nebulă,
Călare pe un vânt năprasnic, toamnă
Trecea în ulet de furtună,
Oonind din urmă frunzele uscate —
Și frunzele tipaiu de groază, speriate...

George A. Petre.

— 00 —

Cad frunzele...

„Cad frunzele, cad una câte una
Și eu le număr depășind trecutul...
E lung... și-i trist. Ce știi tu? „Juceputul
S'a și pierdut...” Și frunze cad într'una...

„Vezi, a'nceput să cadă'n păru-mi bruma
Și ochi mi, Doamne, ochi-mi ce-au ajuns!
De-si ști tu câte doruri au acuas!
Dar ce mai ș'ți, voi, tinerii de-acuma?!”

„Unde-i po-nirea caldă, reinfrănt;
Și plină de nevinovăție
Din vremea mea? Dar ce și mai spun eu ție...?”

O, ce curată era atunci, ce sfântă!

„Și cum se scurge vremea peste mine...
Cine-ar mi crede ce om fost și eu odată?...
Ca mâine voi fi moartă și uitată...
Și am fost și eu... am fost și eu ca tine...”

Cad frunzele, cad una câte una...
Tu o ascuți a nu știu căta oară
Cu-acelaș gând și acum te 'nfioră:
„Voiu fi și eu vreo dată ca bătrâna?”

22 Octombrie 1925. TRUBADURU.

— 00 —

In vederea alegerilor comunale

Pregătirea compunerii consiliilor din județul nostru —

Arad, 31 Oct.

Având în vedere statistica populației și prevederile legii s'a propus provizoriu pentru comuncle din județul Arad numărul de consilieri pe diferite categorii astfel cum se prezintă mai jos:

a) comuna urbană de reședință Arad are dreptul la 24 consilieri aleși, 8 consilieri suplimentari, 16 consilieri de drept și 3 consilieri care se pot coopta cel mult.

b) comuna urbană nereședință Nădăc (Ladodios mare) are dreptul la 12 consilieri aleși, 8 consilieri suplimentari, 8 consilieri de drept și 2 consilieri femei care se pot coopta.

c) comuna rurală are dreptul la 9 consilieri aleși și la 6 consilieri de drept cel puțin unul.

La ce privește Camerele de Agricultură, Industrii și Comerț și de Muncă, ele nu au reprezentanți, conform art. 19 de la Constituție în mod obligatoriu, iar în celelalte comuncle numai când Ministerul de Interne va decide aceasta, pe baza avizului consiliului administrativ superior.

Dacă într-o comună rurală ar funcționa o școală mai superioară celei primare, cum sunt școlile de meserie, profesionale, secundară sau oricare alta, atunci pe lângă reprezentanții învățământului primar va lua parte la compunerea consiliului și un membru al aceluiași învățământ.

Dacă deasemenea se găsește în comună o școală deosebită unei medic de spital sau de

plăși, sau a conducătorului tehnic, sau a unui inginer investit cu o funcțiune stabilită în localitate, el va intra de asemenea în consiliul comun.

Legea nu cere ca reprezentanții învățământului sau celorlalte ministere să fie neapărat numai bărbați, legea nu face nici o distincțiune în aceasta privință.

Prin urmare, dacă printre membrii învățământului sau medici s'ar găsi femei mai înalte în grad sau mai vechi decât bărbații, acestea vor trece înaintea funcționarilor bărbați din categoria respectivă.

Dacă în unele localități numărul consilierilor de drept, prin desemnarea lor în ordine stabilită de art. 19 din lege, nu ar ajunge la maximum de douăzeci și s'ar găsi necesar totuși a se ajunge la acest număr, în interesul unei mai bune administrații, atunci se va completa sporadic din unele categorii membrii respectivi.

Se vor face tablouri în care să se arate pentru fiecare comună care vor fi consilierii de drept, după care Ministerul va stabili definitiv numărul consilierilor.

În localitățile unde se găsesc funcționând inspectori ai învățământului de toate categoriile, precum și inspectori sanitari, veterinari ai Ministerului lucrărilor vor fi trecuți și aceștia în tabloul persoanelor pentru consilieri de drept, urmând ca toate aceste tablouri să fie confirmate de autoritățile prevăzute în lege.

Pregătirea alegerilor județene

Cum vor fi compuse consiliile —

Arad, 31 Oct.

În conformitate cu statistica populației și prevederile legii, s'a propus provizoriu pentru județul Arad numărul de consilieri indicat mai jos:

Consilieri aleși 30, supleanți aleși 10, consilieri de drept cel mult 20.

Se va completa un tablou cu numele persoanelor care îndeplinesc la data de 1 Noembrie 1925 condițiile cerute de lege pentru a fi consilieri județeni de drept.

Reprezentanții Camerelor de agricultură și comerț, industrie și muncă, urmează să fie desemnați de camerele respective.

Reprezentanții cooperăției se vor trece numai dacă au sediul în capitala județului.

Legea nu cere ca reprezentanții învățământului sau celorlalte ministere să fie neapărat numai bărbați, astfel că dacă printre

membrii învățământului sau printre medici, condițiile cerute pentru a fi consilieri de drept ar fi îndeplinite de o femeie, se va trece în tablou numele acesteia:

În localitățile unde se găsesc funcționând inspectori ai învățământului de toate categoriile precum și inspectori sanitari, inspectori veterinari sau inspectori ai ministerului de lucrări publice, vor fi trecuți și aceștia în tabloul categoriei respective.

Dacă numărul consilierilor de drept prin desemnarea lor în ordine stabilită de lege nu ar ajunge la maximum de 20 (douăzeci) din numărul total al consilierilor și s'ar găsi necesar totuși a se ajunge la acest număr, în interesul unei mai bune administrații atunci se va completa sporadic numărul membrilor din unele categorii, rămânând ca tablourile să fie confirmate de cei în drept.

Memoriul grădinarilor

Am anunțat în unul din numerele ziarului nostru, că o delegație a grădinarilor s'a prezentat la dl Primar, cerând măsuri în contra vânzărilor de flori ocazionale.

Consiliul orașului ocupându-se de memoriul grădinarilor a respins cererea formulată în cadrul acestui memoriu, deoarece legea industrială nu conține restricțiuni referitor la cultura și vânzarea florilor.

Reorganizarea ministerului instrucției

S'a întrunit la ministerul de finanțe comisiunea de reorganizare a ministerelor.

A prezidat d. Vintilă Brătianu, de față fiind toți secretarii generali de ministere precum și câțiva deputați și senatori liberali.

S'a continuat discuția asupra proiectului de reorganizare a ministerului de instrucție.

D. Valoari secretar general la Instrucție a prezentat schema respectivă care a suferit diferite modificări. Acestea vor fi puse la punct într-o ședință viitoare care va avea loc Miercuri 4 cor., după ce d. dr. Anghelcu va revizui proiectul așa cum rezultă din dezbaterile comisiunii.

În ceea ce privește Institutul de Cultură Națională, s'au emis diferite păreri, dar nu s'a precizat până acum nimic cu privire la autoritatea de care va depinde organizarea lui etc.

În ședința viitoare se vor termina lucrările pentru organizarea ministerului de Instrucție.

Situația cancelarului Luther

Berlin. — Deciziunea fracțiunii parlamentare socialiste a fost predată Jui cancelarului Reichului, după întoarcerea sa din Esen.

Se știe că deocamdată cancelarul nu va trage consecințe din acest fapt și va păstra mai departe o atitudine expectativă.

Cum vor fi plătiți pensionarii Statului

Ministerul de finanțe va trimite zilele acestea o adresă către toate ministerele și către toate administrațiile financiare prin care le va pune în vedere ca funcționarilor Statului scoși la pensie și cari n'au fost reorganizați să li se plătească laea întreagă sub formă de diurnă cu începere de la 1 Octombrie cr. și până la regularizarea drepturilor de pensie. Urmând ca atunci când li se va regula drepturile la pensie, diferența în plus dintre laea primită pe acest interval și pensia cuvenită să li se scadă în mod treptat din pensia pe lunile viitoare.

Sentința în procesul membrilor comitetului executiv central al agrarienilor bulgari

Tribunalul corecțional din Sofia, după dezbateri îndelungate a pronunțat sentința în procesul intențat contra membrilor comitetului executiv central al partidului țărănesc bulgar, acuzați că au organizat gârziile țărănești (armata verde) pe timpul când guvernul Stambulinski se afla la cârma statului.

Ivan Nedelceff și Nicolae Cateff au fost condamnați la câte 8 ani închisoare grea și câte 250,000 leva amendă; Ivan Bargoff la 5 ani închisoare grea și 100,000 leva amendă; Gheorghe Angheloff, Nicola Deidnoff și Iordani Apostoloff la câte 2 ani închisoare și 15,000 leva amendă.

Procurorul nefiind mulțumit cu această sentință a făcut apel.

Grecia în ajutul unei noi lovituri de stat

Se comunică din Salonice că înfrângerea diplomatică a guvernului grec prezidat de generalul Pangalos a produs mare deziluzie în întreaga Grecie.

Adversarii generalului Pangalos între cari se numără și ofițerii cu grădnicia în Salonice au hotărât să înceapă o vie campanie pentru dărâmarea actualului guvern grec. După zărele otomane, Grecia s'ar afla în ajutorul unei noi lovituri de stat identice cu cea produsă după dezastrul armatei grecești în Asia Mică.

„Ultimul om“ filmul nou alui Iannings la Apollo

Azi Duminecă va rula la cinematograful Apollo splendidul film „Ultimul om“ în care rolul principal va fi jucat de celebrul artist de filme Iannings, rolul cel mai clasic al acestui artist. Caracterizează un portar de hotel îmbătrânit și prin povestea fermecătoare a filmului domiează întregul mers al acestui film.

Cine vrea să se bucure de acest frumos film necondiționat să meargă a-l vedea. Reprezentanții se încep la ora 4 și jumătate 6, 7 și jum. și 9.

Na uitați a cereța crotitoria lui Gheorghe Marița în Arad, Strada Brătianu No. 13.

Apponyi comandă asaltul pentru reconstruirea Ungariei

Contele Albert Apponyi, relator acum câteva zile de la Lequetio, unde a vizitat familia fostului rege Carol IV, a făcut la laszbery în fața alegătorilor săi un expozeu cu privire la succesiunea la tron la Liga Națiunilor, la intrarea Germaniei în Ligă și la tentativa primului ministru Bethlen de a prelungi cu încă cinci ani parlamentul.

Apponyi s'a declarat categoric împotriva acestei tentative a guvernului, iar în ceea ce privește succesiunea la tron, a spus între altele următoarele:

— Când privește chestiunea regaliității, va trebui să eșim din pasivitate în cazul când s'ar încerca soluționarea ei printr-o succesiune de aventură. În acest caz vom căuta să împiedecăm aceasta din toate puterile noastre. Eu încă vreau un rege național, dar acela nu trebuie să fie decât Otto, care este în întregime ungar, ca și toată familia de-

datului rege Carol, lucru despre care m'am convins personal.

Vorbind despre Liga Națiunilor contele Apponyi a declarat că n'a răspuns până acum nici uneia din așteptările pe care le-a legat de ea Ungaria. Intrarea Germaniei în Ligă poate va aduce însă un regim nou la Geneva.

Appoyi a încheiat spunând următoarele:

Să așteptăm liniștiți dar nu cu mâinile în sân. Să nu facem să uite lumea că există o chestiune mghiară. Trebuie să ne ferim în mod strict de politica de aventură a diplomației. Trebuie să începem asaltul spre reconstruire a Ungariei pe care ni-o îngâdă situația mondială și care să ne facă în stare a ne îndeplini misiunea providențială între Apus și Răsărit.

Școala artelor frumoase de Stat din Cluj

Regulamentul noii școli —

În 15 Noembrie crt. se va deschide în pavilionul din Parcul orașului Școala artelor frumoase, sub direcțiunea apreciatului pictor dl Al. Popp. Ideia înființării unei școli de arte frumoase, în orașul nostru este mai veche de cum s'ar crede. De câțiva ani mai mulți artiști și intelectuali iubitori de artă agită această certă idee, că Clujul cultural, să primească pe lângă multe sale instituțiuni de cultură și o instituție de artă. Chestiunea însă a fost venic amnată cu diferite promisiuni până când inițiativa acestei școli au depus toate stăruințele lor, ca cel puțin o mică parte din multele făgădueli să fie realizat. Și astfel în acest an școala artelor frumoase își va deschide porțile.

Incontestabil înființarea unei școli de arte frumoase este un mare câștig pentru orașul nostru. După București, Iași și Chișinău, Clujul este al patrulea oraș, unde există asemenea școală.

Școala artelor frumoase din Cluj va fi sub direcțiunea dlui Al. Popp, având ca profesori pe următorii artiști: P. Cipidan, C. Bogdan, A. D. Miran, A. Ciupr, E. Pascu (sculptor). Istoria artelor va fi predată de către dl dr. C. Petran conferențiar la Universitate. Se vor mai preda la această școală, anatomie, istoria culturii și literaturii, estetica etc. Secretarul școlii este dl E. Botș.

Pentru lămurirea și informarea publicului doritor de a se instrui în cultura artelor frumoase, dăm în cele ce urmează, regulamentul provizoriu al acestei școli.

1. Titlu: Școala Artelor Frumoase de Stat din Cluj.
2. Scopul: educația artistică, practică și teoretică, și creșterea elementelor necesare învățământului artistic.
3. Cursurile sunt în consecință practice: pictura, sculptura, arta grafică și anatomia, teoretice: istoria artelor, estetica, istoria culturii și a literaturii.
4. Durata studiilor: a) pentru cei cu bacalaureat 4 ani, b) pentru ceilalți 3 ani curs pregătitor, plus 4 ani. Anul școlar se începe la 1 Nov. și se termină la mijlocul lui Iunie. Orele de curs vor fi în fiecare zi de la 8—12

și de la 2—6 d. m. Pentru industriașii cari au nevoie de desen (tâmplari, zugrăvi etc.) se vor organiza cursuri de seară. Înaintea elevilor cari nu vor să fie profesori de desen depinde de la talentul și sârguința fiecărui.

5. Certificate, diplome: Școala dă certificat anual despre urmarea cursurilor, diplomă de profesor pentru cei cu bacalaureat și au terminat cursul de 4 ani plus pedagogi, diploma de maestru de desen pentru cei care au bacalaureat și cari au terminat cursul de patru ani.

6. Condițiile de primire: Elevii școlii sunt ordinari și extraordinari. Elevii ordinari devin aceia cari au împlinit cel puțin 15 ani și au terminat 4 clase secundare. Elevii extraordinari vor deveni aceia, care nu au patru clase ori cari nu urmează toate cursurile. Atât elevii ordinari cât și cei extraordinari vor avea să treacă un examen de primire care să dă din a) un desen după un obiect al naturii (pentru cei cu 4 clase), b) un desen după un bust de gips și dintre: un desen de compoziții ornamentale.

7. Taxele de înscriere și studii: Taxa de înscriere este 250 lei pe an. Taxa de studii 500 lei anual pentru elevii ordinari și 1000 pentru cei extraordinari. Fiecare elev va mai achita și costul carnetului de studii. Scutiri de taxe se pot face de către corpul profesoral în cursul anului acelor elevi, cari prezintă certificat de pauperitate și dau dovadă de talent și progres realizat.

8. Înscrierile și examenele de primire: Înscrierile se vor face în anul acesta de la 1—15 Nov. Examenele de primire vor avea loc între 15—20 Nov., iar înscrierile definitive se vor face în 21 și 22 Nov. în localitatea școlii.

9. Un regulament de funcționare, studii și disciplină se va redacta în cursul anului, de către o comisiune numită din membrii corpului profesoral de dl Ministeru al Culturii și Artelor, care comisiune va pregăti și lucrările pentru construirea unui local propriu al școlii, împreună cu un câmbiu pentru elevii Școlii Artelor Frumoase din Cluj și ateliere pentru artiștii-profesori.

Ultima oră

Germania va intra în Liga Națiunilor

ROMA. — După părerea cercurilor politice, Germania în Ianuarie anul viitor va intra în Liga Națiunilor. În Ianuarie Liga Națiunii va fi o ședință extraordinară în care se va asigura un loc Germaniei. Liga a respins însă cererea ca limba germană să se folosească ca oficială.

Remanierea guvernului bulgar

SOFIA. — Cercurile politice consideră ca sigură eșirea din guvern a ministrului de externe Calfow. Locul lui va fi ocupat de către Maghiarow fost ambasador la Londra. Se crede că și ministrul de domenii și cel al justiției vor abdice.

Nemulțumirile Greciei față de Liga Națiunilor

CONSTANTINOPOL. — Conform știrilor sosite din Salonice, grecii s'au înșelat foarte în Liga Națiunilor în ce privește procedul față de greci în conflictul greco-bulgar. Mai vărtos corpul ofiteresc din Salonice e nemulțumit. Ziarele turcești cred că Grecia iar se află în situația în care se afla înainte de războiul greco-turc și a unei lovituri de stat.

Familia regală la București BUCUREȘTI. — Părechea Regală a sosit la București ieri seara dela Sinaia ca să iee parte la instalarea Patriarhului Miron Cristea.

Găzduitorii lui Tomescu achitați

București: Pe cum se știe înainte cu câteva luni bandiții Munteanu și Tomescu au fost descoperiți în casa locuitorului Necula din Bezdean. Tomescu a scăpat iar Munteanu a rămas mort.

Mai târziu, părechea găzduitoare a fost deținută. Tribunalul din București azi sa ocupat cu chestia lor, achitându-i.

În jurul morții aviatorului Biju

București. Tribunalul din Constanța a confirmat deținerea lui Grigorescu din a cărui nebagare de seamă Inginerul Biju renumitul aviator a murit în zilele trecute, coborindu-se cu o parașută din un aeroplan dela o înălțime de 3 mii metri. Sitalul ia fost dat de către Grigorescu așa dar pentru nenorocire el e responsabil.

Intrunirea Ligii Creștine

București. Din Galați ni se comunică, că Duminecă sub președinția profesorului Cuza, se va ține în Târgul-Berești o mare întrunire antisemită. Autoritățile au luat măsuri pentru asigurarea ordinii.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunoștințeze imediat când văd o neregularitate în privința primirii regulate a ziarului nostru.

— Onorații noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască a-și aduce conturile în ordine.

Dela consulatul cehoslovac

Consulatul cehoslovac din Cluj roagă, prin Prefectura Poliției din Arad pe supusul cehoslovac Francisc Proksh, care în prezent locuiește în Arad, să se prezinta la această prefectură (camera 7 etaj) unde va primi comunicări.

Dela poliție

Dl Adreescu, directorul Prefecturii Poliției din Arad a fost mutat, în aceeași calitate la Prefectura Poliției din Cluj, pe ziua de 1 Noembrie a. c. D s'a și predat azi biroul d-sale dlui comisar Julan, care va conduce agențele până la sosirea noului titular.

Contrabandiști amenințați

Organele vamale din Curtici în cursul săptămânii trecute au amenda, confiscându-le totodată și mărfurile, pe următoarele persoane:

Ulak Lola, București, cu 53.300-40 lei amenda găsind asupra sa corapi și diferite articole de mătăasă. Ladislau Bruck, Timișoara, 3000 lei pentru cămăși și cravate. Filip Giuck, Alba Iulia, 5000 lei, pentru confecțiuni de mătăsă. Desideriu Havas, Timișoara 12,132 lei, pentru mătăse reconfectionate. Eduard Kerman, Timișoara 20,220 lei, pentru țesături de mătăasă. Gabriel Vagianov Galați 6548 lei pentru ciorapi de mătăasă.

Nu uitați că sunteți oameni!

— Un exemplu care ar trebui urmat. —

Sunt foarte puțini oameni îmbuibați cari se mai gândesc, din când în când la cei ce se odihnesc în mizerie. Cei ce-au suferit și ei odinioară chinurile foamei și ale frigului, ajunși astăzi la bună stare, nu-și mai aduc de-ălt foarte rar aminte de suferințele și umilirile trecutului. Animalul e înăstă, în omul de azi. Cel ajins, nu se mai uită la tovarășii de ieri. Vișlul de aur n'a avut niciodată mai mulți închinători ca astăzi.

Și totuși mai sunt încă și oameni cari nu se gândesc numai la slujba și interesele lor. Între acești puțini, foarte puțini la număr, se numără și dl inginer Octavian Pop, directorul Regionalei C. F. R. Arad-Timișoara, care și-a făcut un nobil obicei din a ajuta și a înzestra în fiecare an cu haine de iarnă pe copiii orfani ai funcționarilor ceferiști.

Pentru în acest an ajutorarea să fie cât mai folos, dl inginer O. Pop a avut fericita idee de a organiza o serie de șezători culturale în casele ceferiștilor din cuprinsul regionalei C. F. R. Arad-Timișoara. Din venitul acestor șezători culturale se vor ajuta copiii orfani ai ceferiștilor și se vor întemeia biblioteci în diferitele centre ceferiștilor.

Pentru reușita acestor șezători culturale, dl ing. Oct. Pop și-a asigurat concursul mai multor artiști și literați de samă.

Pilda o-lui ing. Oct. Pop ar trebui imitată de cât mai mulți.

Ținta omului, în trecerea-i prin lume, trebuie să fie: ajutorarea aproapelui și lupta împotriva suferinței și a întunericului.

Căți diuire noi luptă în acest sens?!... Căți întind mâna celui care strigă după ajutor?!...

Puțini. Din nefericire, foarte puțini.

Cel puțin acum, când nu suntem tocmai așa departe de sărbătorile nașterii Domnului, ar trebui să ne gândim mai creștinește la cei mulți și necerși cari, fără speranță, se înescă în mizerie și întuneric.

Instalarea lămpilor de siguranță la Teatru

La concursul publicat pentru instalarea de lămpi de siguranță, la teatrul de iarnă au sosit două oferte, dela firmele „Ohm“ și D. Koch. Primăria a primit oferta firmei Koch.

Corpurile legiuitoare

Camera

Sedința se deschide la orele 3 d. a. Prezidează dl Ștefan C. Ion, vicepreședinte.

D. G. CIPAIANU, subsecretarul de Stat al ministerului de agricultură, răspunzând unei comunicări făcute de dl D. R. Ioaniteșcu, arată că constituirea Uniunii Camerilor agricole n'a întârziat din cauza ministerului de agricultură ci din cauza întârzierii pe care Camera agricolă a pus-o în comunicarea reprezentanților respectivi.

Astăzi răspunsurile sunt aproape toate sosite, așa încât constituirea Uniunii se va face în intervalul cel mai scurt de timp.

D. V. MADGEARU, ocupându-se de întocmirea listelor electorale pentru algerile comune crede că ele nu reprezintă realitate pe toți cetățenii, deoarece s'ar fi exclus dela aceste liste un foarte mare număr de cetățeni.

Adresează apoi o comunicare dlui ministru al instrucției în care se plânge că învățătorii înscriși în partidul țărănist ar fi persecutați de organele de control din ministerul instrucției.

D. G. G. MARZESCU, ministrul justiției, spune că are puțin de răspuns la comunicarea făcută de dl Madgearu.

Acțiunea cerută de dsa să împietze asupra judecătorilor și să interpreteze legea în favoarea partidului țărănist. Dl Madgearu a cerut să dau o circulație prin care să impun judecătorilor să admită contestațiile fără nici un fel de dovadă. Aceasta nu se poate și nici ieri, în nici o țară din lume nu s'a procedat astfel.

Ar fi să contribuie la improvizarea de alegători cari în realitate n'au nici un drept,

ceace un om de ordine, nu înțelege să admită.

Di dr C. ANGELESCU, ministrul instrucției, respinge acuzația adusă de dl Madgearu că la ministerul instrucției s'ar face politică.

La ministerul instrucției stă timp cât voi fi eu în fruntea departamentului nu se va face decât o singură politică: politica școlară.

Di I. MIHALACHE se declară mulțumit cu răspunsul dlui ministru.

Di N. BALANESCU, raportor, dă citire proiectului de lege prin care se deschide pe seama ministerului de finanțe, a unui credit extraordinar de 250 milioane pentru plata despăgubirilor de război.

Senatul

Sedința se deschide la ora 3.30 sub președinția dlui G. Duca.

Pe banca ministerială dl Al. Constantinescu.

Di I. TRUFIN spune că unui agronom nu respectă hotărârile judecătorești, în ceea ce privește improprierea unor văduve de război.

Di AL. CONSTANTINESCU, ministrul agriculturii, spune dlui Trufin să vie cu cazuri concrete și va lua măsuri de îndreptare.

Se pune la vot alegerea unui delegat în consiliul superior de control și înțurmare a comercializării de pe lângă ministerul industriei, în locul decedatului Grigore D. Vasiliu.

A fost ales dl Const. I. Nicolaescu, cu unanimitate de 78 voturi.

Sedința se ridică la ora 4.30.

SA DESCHIS filiala de **LUDOVIC JANKY** în Arad, Strada Eminescu (f. Deak Ferenc-u.) 6, unde pe lângă preturi foarte eficiente se pot cumpăra blănuri, bunzi și paltoane de sport.

Haine pentru bărbați, raglane paltoane și pardisiuri în confecționare (1940) elită se pregătesc la

GHEORGHE MARIȚA In depozit stofe veritabile englezești! Arad, Strada Brătianu (Weitzer-u.) No. 13 vis-a-vis cu poșta.

Covoare pentru sufragerii și salo-nuri, covoare curente, po-neve de acoperit sezonului, perdele, postavuri și mobile, garnituri de mese și paturi, pânze pentru matrațe se capătă la: **LISSEM**, prăvălie de con-dame Arad, Piața Avram Iancu (fost Szabság-tér) No. 2. (1911)

Arhitect diplomat T. CIOBAN

construiește edificii publice, particu-lare și stabilimente industriale. Execu-tat tot felul de renovări și re-parații. (1341)

Biroul: Strada Românului Nr. 7.

O sosit peste proaspăt duna-rean, la **Iosif Luttwak**, Arad, Calea Bănatului Nr. 4.

Nr. G. 6749-1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte, prețuite în suma de Lei 2180, cuprinse în favorul firmei Bing Eduard contra urmăritului pentru suma de Lei 1061 capital, interese de 5% dela 26 Ianuarie 1925 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Str. Do robotilor No. 63, în ziua de 2 Noembrie 1925 la orele 1 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Această licitație se va ține și în favorul văd. lui Zubetz Pavel și soției lui Pavel Kocs.

Arad, la 10 Oct. 1925. (1972)

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Nr. 27555/1925.

Comunicat.

Noi, Primarul orașului cu drept de municipiu Arad, aprobându-se de către Ministerul de Interne lucrările de distribuție și parcelare a loturilor de case destinate invalizilor războiului cu orfani din război, funcționarilor de Stat, județ și comună, precum și demobilizaților din orașul Arad, lucrări întocmite potrivit Legii din 17 Octomvrie 1921, prin aceasta somăm pe toți cei improprietăriți, că în termen de 15 zile computate dela inserarea acestui comunicat în Monitorul Oficial al Statului, să se prezinte personal în birourul Serviciului contencios al orașului (Primăria Camera Nr. 75) pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare, sub urmarea că pe toți acei cari nu se vom conforma prezentului comunicat, îi vom considera că renunță la lotul distribuit.

Arad, la 30 Oct. 1925. (1973)

Șef-Primar: (ss) Dr. I. ROBU.

Valabil dela 20 Sept. 1925

Cale Ferate, Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Klm.	Arad-Ghioroc	Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10			1	3	5	7	9	
cu clasa I și III-a							cu clasa I și III-a					
510	800	1130	1440	1800	—	Arad	Sos.	715	957	1334	1644	2094
514	804	1134	1444	1804	1-1	Arad C. F. R.		712	954	1331	1641	2091
						Halta 1						
						Micălaca-nouă						
521	811	1141	1451	1811	2-5	Micălaca		705	947	1324	1634	1954
530	820	1149	1459	1819	6-7	Glogovaț		657	936	1316	1626	1946
539	829	1159	1509	1829	11-6	Măndruloș		647	929	1306	1616	1936
						Halta Măndruloș-Cicir						
544	834	1204	1514	1834	12-9	Cicir		641	924	1301	1611	1931
553	843	1213	1523	1843	16-3	Sămbăteni		632	915	1252	1602	1922
604	854	1224	1534	1854	21-4	Ghioroc C. F. R.		621	904	1241	1551	1911
						Halta 3						
607	857	1227	1537	1857	22-3	Ghioroc piața	Pl.	617	900	1237	1547	1907
Trenuri de persoane							Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110		Ghioroc-Făncota		101	103	105	107	109
cu clasa I și III-a							cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	Sos.	606	858	1228	1538	1858
622	904	1242	1552	1912	1-1	Cuvin		602	855	1224	1534	1854
						Halta 5						
						" 7						
631	912	1251	1601	1921	4-7	Covășinț		553	847	1215	1525	1845
						Halta Covășinț com.						
						" 8						
						" 8a						
						" 9						
						" 9a						
						" 10						
650	928	1310	1620	1910	11-5	Poala muntelui		534	831	1156	1506	1825
						Halta 12						
658	936	1318	1628	1948	13-6	Șiria		525	823	1147	1457	1817
						Halta 13						
						" 14						
707	945	1327	1637	1957	16-5	Gălsa		516	814	1138	1448	1808
712	950	1332	1642	2002	19-9	Mășca		511	809	1133	1443	1803
718	956	1338	1648	2008	20-7	Păncota gara		505	803	1127	1437	1757
						Halta 16						
						" piața						
722	1000	1342	1652	2012	22-2	Păncota comuna	Pl.	500	758	1122	1432	1752
Trenuri de persoane							Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210		Ghioroc-Radna		201	203	205	207	209
cu clasa I și III-a							cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	Sos.	605	856	1229	1539	1859
						Halta 17						
						" 18						
						" 19						
625	907	1245	1555	1915	2-3	Miniș		558	850	1222	1532	1852
						Halta 21						
						" 22						
639	916	1255	1605	1925	5-4	Păuliș		548	841	1212	1522	1842
						Halta 23						
643	924	1303	1613	1933	9-1	Barațca		540	833	1204	1514	1834
						Barațca halta						
651	930	1311	1621	1941	10-0	Cladova		532	827	1156	1506	1826
						Halta 25						
702	940	1322	1632	1952	13-9	Radna comuna	Sos.	520	816	1144	1454	1814
						Gara C. F. R.	Pl.					
						Radna gara						

gitorilor nostri. Prin marea reformă agrară ca și prin toate legiuirile de după război, s'a căutat să înțirăm, să luminăm, să dăm justiție, să dăm administrație țărănime, acest izvor nesecat de viață și energie națională. Munca depusă până acum, trebuie continuată cu toată stăruință, pentru ca roadele acestor reforme să fie cât mai bogate, zidind astfel temelie de neclintit Statului nostru.

Industria noastră, în continuă dezvoltare ne cere să ne ocupăm, mai de aproape, și de soarta muncitorilor dela orașe. Noi nevoi sociale, cer o cercetare atentă și legiuiri noi sunt de trebuință. Senatul va da aceiași cuvenită atențiune, proiectelor de lege, pe cari Guvernul Majestății Voastre, le prezintă pentru a răspunde: acestor cerințe precum și proiectului privind la organizarea cooperăției, unealtă puternică pentru ridicarea economică a celor mulți și pentru întărirea păcii și solidarității sociale.

SIRE, Totdeauna, toți Români, au văzut în Armată, icona vie a Patriei însăși. De aceia toate sacrificiile vor fi făcute pentru înzestrarea ei, cu tot ce va fi nevoie, iar legiuirile ce vor fi scoțite de trebuință pentru o cât mai bună organizare a ei, vor fi cercetate cu toată arija, pentru ca viteza noastră armată să fie totdeauna în măsură a răspunde înaltei sale chemări. Senatul este adânc mulțumit să afle că situațiunea financiară a țării logăduie un trai mai bun pentru soldat, precum și mărirea soldelor Corpului Ofiteresc.

SIRE, Toate eforturile trebuiesc făcute pentru a propășirea Statului Român să fie asigurată. Opera începută, trebuie continuată, iar pentru aceasta România, are nevoie de ordine și de pace. Senatul este fericit să afle că raporturile noastre cu aliații, cași cu celelalte State, sunt pe deplin mulțumitoare și nădăjduiește că autoritatea României va spori încă în viitor, prin politica de pace și de demnitate făcută de Guvernul Majestății Voastre.

Să trăiți Sire. Să trăiască Majestatea Sa Regina. Să trăiască Familia Regală,

Nr. G. 3798-1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 2900, cuprinse în favorul lui Gaida Găbor contra urmăritului pentru suma de Lei 262 capital, interese de 5% dela 25 Noembrie 1924, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Șerban Vodă Nr. 4/8, în ziua de 2 Noembrie 1925 la orele 5 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1971) Arad, la 10 Oct. 1925.

Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

Reclama e sufletul comerțului

Răspunsul Senatului la Mesajul Tronului

S-a citit în ședința de ieri a Senatului următorul proiect de răspuns la Mesajul Tronului:

SIRE, Senatul României, credincios interpret al sentimentelor de respectuoasă iubire și nețărmurit devotament cu care țara întregă înconjoară pe Regele ei, face, cu prilejul celei a 60-a aniversare a Majestății Voastre, cele mai călduroase urări, ca Dumnezeu să I dăruiească viață îndelungată și fericită domnie. Mulțumeste Celui A tot Puternic că rugile întregului Popor au fost ascultate, redând Suveranului sănătatea-i scumpă tuturor Românilor.

SIRE, Prin votarea Constituției și a celorlalte legiuiri în sesiunile trecute, opera de unificare și consolidare a Statului Român a fost o hotărâre înțeleaptă și temeinic așezată. Jertfele cu cari s'a făcut unirea neamului nostru au fost mari și suat prea sfinte, pentru ca ele să nu impună tuturor marea datorie ca prin muncă nelătrăruptă și rodnică să desăvârșească cu vrednicie opera începută.

Senatul, conștient de această mare îndatorire și răspundere, va cerceta, cu cea mai înținsă luare aminte proiectele de legi pe cari le va prezenta guvernul Majestății Voastre și li va da tot sprijinul pentru îndeplinirea acestor opere de reorganizare și întărire a Statului.

Proiectul legii electorale, meșit să organizeze reprezentarea reală a țării, în conformitate cu prevederile Constituției va fi examinat cu toată atențiunea.

SIRE, În urma marelui război, din care România a eșit victorioasă și mărită, situația financiară și economică a țării, s'au resimțit în deosebi, prin eforturi mari și muncă intensă, creditul și prestigiul Statului au fost foarte restabilite. Trei bugete succesive, încheiate toate, cu reale excedente, treptata îndumare spre normalizarea traiului, au dovedit tuturor bogăția, puterea de viață și rezistența țării. Numai prin propriile noastre mijloace am făcut față obligațiilor pe cari le aveam către străinătate, iar datoria florentă internă, este aproape în întregime regulată. Aceste mari nevoi ale statului, fiind în mare parte satisfăcute, printr-o politică financiară de ordine și economie, trebuiesc acum îndeplinite și alte îndatoriri, cari au suferit, în parte, din pricina împrejurărilor grele prin care au trecut finanțele statului. Veniturile meru crescând, dau siguranța că și bugetul în curs, se va încheia echilibrat. Aceasta fiind rezultatul unei înțelepte administrații a finanțelor statului. Senatul asigură că va da tot sprijinul său guvernului Majestății Voastre pentru ca nevoile funcționarilor publici cari au dat Statului, în tot acest timp, munca lor onestă și devotată, să fie în și mai mare măsură, îndeplinite.

Consolidarea noastră financiară, rod al stărilor sacrificii, ar fi primejdioasă, dacă în chestiunea reparațiilor și a datorilor de război, nu ni s'ar face dreptate, pe care o cerem și în temelul jertfelor. Senatul are însă încredere, că atât pentru rezolvarea chestiunii datorilor noastre de război, cât și a reparațiilor, aliații nostri, vor ține seamă de dreptele și legitimele noastre cereri.

SIRE, Îmbunătățirea stărei țărănime, a fost totdeauna, preocuparea de căpetenie a le